

پیش‌خوانی

حاشیه‌ای بر انتشار مجموعه ۹ جلدی «تفسیر آفتاب»

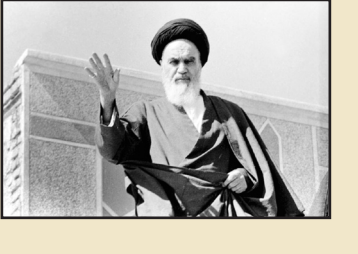
گام به گام با امام

■ **شاهد توحیدی**

بزرگوار و ترمسیم علمی طرح و نظری که ایشان ارائه نموده‌اند، میسر نمی‌گردد. به همین جهت، اندیشه آن بزرگوار را باید در نسل سوم انقلاب– که میراثدار آن به شمار می‌یئند-زنده نگه داشت. آشنایی با این اندیشه، عمل به آموزه‌های حضرت امام (ره) و مطالبه آرمان‌های مدنظر آن بزرگوار، سازوکاری است که علاوه بر تقویت معنوی نسل جوان، توانمندی‌های فکری و اجرایی ایشان را نیز عینیت و جهت می‌بخشد. نسل جوان امروز و نسل سوم انقلاب، نحوه شکل‌گیری انقلاب اسلامی، طرح شعارها و ارزش‌های انقلابی و اسلامی آن دوره و نیز حضور متفکران و پیروان انقلاب و به خصوص بنیانگذار آن، حضرت امام (ره) را درک نکرده‌اند. از طرفی دشمنان خارجی و عوامل نفوذی آنان در داخل از هیچ تلاشی برای آن که این نسل را از هویت اسلامی و انقلابی خویش تهی سازند فروگذار نکرده و سعی می‌کنند با شوگردهای گوناگون، فرهنگ غیراسلامی و بیگانه را در این کشور و به ویژه میان نسل جوان روشنفکر و دانشگاهی رواج دهند تا به گمان خویش نظام اسلامی را تضعیف نمایند.

ضرورت توجه به اندیشه امام(ره) در سال‌های اخیر بیش از پیش روشن گردیده‌است. در بیان مطلوبیت اندیشه امام و غفلت نیروهای انقلابی از نهادینه کردن آرمان‌های آن بزرگمرد همین بس که در ماجرای فتنه ۸۸ و پس از آن، افراد و گروه‌هایی که صراحتاً به تقابل با آرمان‌های امام خمینی(ره) و ارزش‌های انقلاب اسلامی پرداختند، با وقاحت تمام، خود را پیرو و حامی اندیشه و راه امام و خط امام معرفی کردند. اما اینکه مخالفان علمی راه امام به

خود جسارت می‌دهند پشت‌تام و نشان ایشان سنگر بگیرند، جز به خاطر غفلت و کسب‌کاری نیروهای فکری انقلاب اسلامی در زمینه فرهنگ‌سازی و تبیین آرمان‌ها و اندیشه‌های امام راحل به خصوص برای نسل جوان جامعه نیست. مسیر اندیشه و گفتار امام خمینی(ره) در دوران شوکه‌مند انقلاب اسلامی علاوه بر ارائه آشنایی لازم با ارزش‌ها و اهداف اسلامی و حتی تحلیل تاریخ انقلاب، می‌تواند نظام فکری منسجمی برای تحلیل و بررسی مسائل سیاسی و اجتماعی با مبنای اسلامی برای مخاطبان ایجاد نماید. اندیشه حضرت امام(ره) به شکل ویژه در گفتار، نوشتار و سیره علمی ایشان نمود یافته است. مجموعه صحیفه امام(ره) که گردآوری سخنان، نامه‌ها و پیام‌های حضرت امام(ره) است با توجه به اهمیت و جامعیت، دستمایه بسیار مناسبی برای آشنایی با اندیشه ایشان است.

مجموعه‌ای که در معرفی آن سخن می‌رود، تلاش دارد تا در راستای ترویج آرمان‌ها و اندیشه‌های امام راحل(ره) مباحثی ارائه کند. محتوای این مجموعه عبارت است از سیر زندگی، گفتار و رفتار امام خمینی(ره) که در بستر تاریخی آن ذکر شده است. از آنجا که سخنان حضرت امام(ره) در فضای اجتماعی و سیاسی خاص خود و در دوران تکوین و اعتدالی انقلاب اسلامی ارائه شده‌است، برای تحلیل و توجه به عمق آن، ناگزیر از آشنایی با وقایع تاریخی و اجتماعی همزمان با ارائه این سخنان هستیم. از این رو در کنار مطالعه صحیفه امام، مطالعه تاریخ انقلاب ضرورت می‌یابد. ضمن اینکه آشنایی با انقلاب اسلامی، حوادث و جریان‌های آن نیز برای نسل جوان از اهمیت بسیاری برخوردار است. در این مجموعه تلاش شده است که علاوه بر حفظ روند تاریخ زندگی، مبارزات امام خمینی(ره)، سیر تکوین انقلاب اسلامی و اندیشه سیاسی–اجتماعی ایشان نیز به صورت منسجم ارائه گردد لذا علاوه بر مطالب صحیفه امام به دیگر آثار سیاسی اجتماعی ایشان درآند نیز اشاره شده است که از آن جمله می‌توان به کتاب‌های «کشف‌الاستار»، «تحریرالوسیله» و «ولایت فقیه» اشاره نمود. همچنین برای آشنایی مخاطب با سیره علمی امام خمینی(ره) در ابعاد مختلف فردی، خانوادگی، اجتماعی، و سیاسی و علمی تلاش شده است از خاطرات و مطالب متنوع در لابه‌لای سیر تاریخی بیانات و مواضع امام استفاده شود تا بدین وسیله تا حدی که در توان این نوشتار است، جامعیت ابعاد وجودی امام خمینی(ره) مورد توجه قرار گیرد.

■ **احمد رضا صدیقی**

بازخوانی برگی دیگر از تاریخ‌سازی بنگاه خبرپراکنی دولت انگلیس علیه بنیانگذار جمهوری اسلامی

احاله به اسناد خودساخته!

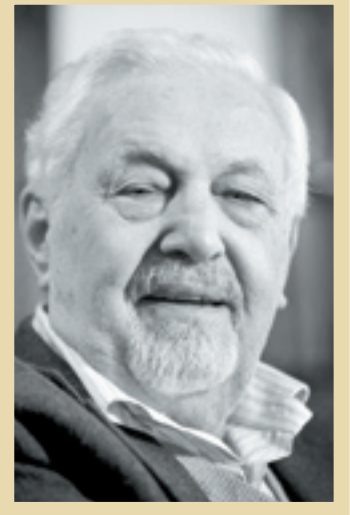
■ **احمد رضا صدیقی**

در عصر گاه ۱۲ خردادماه ۱۳۹۵، شبکه **تلویزیونی بی‌بی‌سی** **بنگاه خبرپراکنی دولت انگلستان**، با انتشار یک **نیزر در فضای مجازی، مدعی کشف و انتشار اسنادی نویافته در باب پیام‌های مخفیانه امام خمینی به رؤسای جمهور امریکا در طول نهضت اسلامی شد. ساعتی بعد برنامه‌ای بخش شد و محتوای آن بس بی‌مایه‌تر از آنچه حدس زده می‌شد، به نظر رسید. کار تخطئه مفاد این برنامه از سوی عناصر و جریانات گوناگون سیاسی داخل و خارج از کشور تابدان جابلا گرفت که مدعیان افشاگری به رغم ادعای اولیسه خود مبنی بر وجود اسناد فراوانی از این دست، زبان به کام گرفتند و تر جیح دادند تا روی جوی ادعای خویش نشوند! آنچه پیش روی مشاهده گزاشی از حاشیه و متن این رویداد را در خلاه دارد. امید آنکه تاریخ پژوهان انقلاب و علاقه‌مندان را به کار آید.**

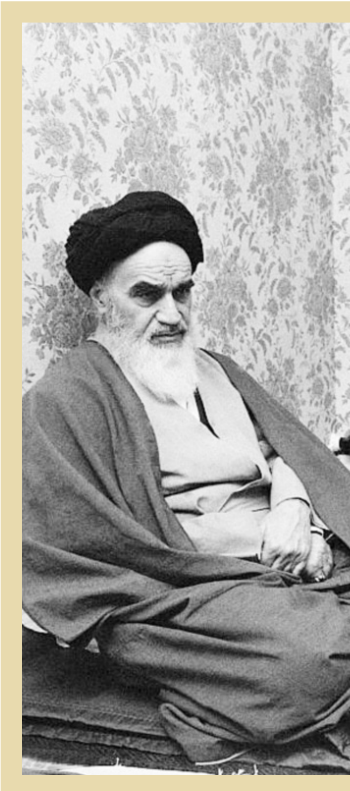
■ **ابعاد یک سندسازی تاریخی!**

همانگونه که اشارت رفت، در آستانه بیست و هفتمین سالروز رحلت بنیانگذار جمهوری اسلامی، تلویزیون بی‌بی‌سی فارسی در برنامه‌ای مدعی شد که امام خمینی در دو مقطع از تاریخ نهضت اسلامی برای رؤسای جمهور وقت امریکا پیام‌هایی ارسال داشته است. تلویزیون دولتی انگلیس مدعی شد: «بر اساس سند س سری اسلام در ایران سازمان سی آی‌ای، آیت‌الله روح‌الله خمینی بعد از چند ماه حبس در زندان قصر و حصر در قیصر به تهران در جنم آبان ۱۳۴۲، بی‌سر و صدا به دولت جان اف کندی پیام می‌دهد تا حملات لفظی‌اش سوءتعبیر نشود، زیرا او از منافع امریکا در ایران حمایت می‌کند، گزارش سفارت امریکا در تهران که حاوی متن کامل پیام آیت‌الله خمینی است، هنوز در آرشیو ملی امریکا در حالت طبقه‌بندی نگه داشته شده است، اما خلاصه‌ای از پیام در سند اسنادی در ایران آمده است. این سند در واقع گزارش استخباراتی ۸۱ صفحه‌ای سیا – مورخ مارس ۱۹۸۰ – است و در آن سوابق آیت‌الله خوبی، آیت‌الله شریعتمداری و آیت‌الله خمینی هم آمده است. سیا گزارش را سال ۲۰۰۵ در حالت طبقه‌بندی بیرون آورد ولی چند قسمت حساس از جمله پاراگراف مربوط به پیام آیت‌الله خمینی را سانسور کرد. در دسامبر ۲۰۰۸ کتاخنانه ریاست جمهوری جیمی کارتر نسخه دیگری از سند را در صورت دیجیتالی منتشر کرد که در آن این پاراگراف بدون سانسور آمده ولی تا به حال از دید اکثر مورخان و محققان پنهان مانده است. بنابراین سند، پیام حدود ۱۰ روز قبل از سفر لئونید بزرگنرف رهبر شوروی به ایران، توسط یک روحانی به ظاهر غیرسیاسی به نام حاج میرزا خلیل کفرمای به سفارت امریکا در تهران می‌رسد. در سند آمده است: او همچنین اعتقادش درباره همکاری نزدیک اسلام و سایر ادیان جهان به ویژه مسیحیت را توضیح داد! گزارشگری بی‌بی‌سی می‌افزاید: معلوم نیست که رئیس جمهور دموکرات پیام آیت‌الله خمینی را خوانده باشد؛ کندی حدود دو هفته بعد در دالاس تگراس ترور می‌شود!»

تلویزیون بی‌بی‌سی در ادامه برنامه، مدعی ارسال پیام مشابهی از سوی امام خمینی به جیمی کارتر رئیس جمهور وقت دولت امریکا در دوران اقامت در نوفل‌لوشاتو شده است.

■ **باشنه آشیل‌های یک سندسازی تاریخی!** همانگونه که اشارت رفت، ادعای بی‌بی‌سی و به اصطلاح مستندات آن، بس سنست و ضعیف می‌نمود، چه اینکه در ساخته و پرداخته کردن آن به

۱۳۵۷،نوفل‌لوشاتو،خمینی در حال انجام یکی از مصاحبه‌های مطبوعاتی

در عصر گاه ۱۲ خردادماه ۱۳۹۵

شبکه **تلویزیونی بی‌بی‌سی مدعی کشف و انتشار اسنادی نویافته در باب پیام‌های مخفیانه امام خمینی به رؤسای جمهور امریکا در طول نهضت اسلامی شد. ساعتی بعد زده می‌شد، به نظر رسید. کار زده می‌شد، به نظر رسید. کار تخطئه مفاد این برنامه تا بدان جا بالا گرفت که مدعیان افشاگری به رغم ادعای اولیه خود مبنی بر وجود اسناد فراوانی از این دست، زبان به کام گرفتند و تر جیح دادند تا پی جوی ادعای خویش نشوند!**

گری سبیک، عضو شورای امنیت ملی امریکا در دولت کارتر، در کتابش منتشر شد. ترجمه مطلب گری سبیک درباره مبادله پیام‌ها، توسط

مرحوم سرهنگ نجاتی در کتابش «تاریخ ۲۵ساله ایران – از کودتا تا انقلاب» جلد دوم انتشارات رسسا ۱۳۷۱، ص۱۲۷۸، به طور کامل آمده است. گزارش گری سبیک از تماس‌های دیپلماتیک در پاریس و مبادله پیام‌ها، ناقص و بعضاً یکجانبه با مقاصد خاص بود. بنابراین با درخواست شادروان سرهنگ نجاتی، متن کامل پیام‌های کارتر و دولت امریکا به آقای خمینی و پاسخ‌های ایشان را که به طور کامل در دفتر روزانه‌ام در دوران فعالیت در نوفل‌لوشاتو و همزمان با دیدارها و مبادله پیام‌ها نوشته بودم،

در اختیار آقای نجاتی گذاشتم که در همین جلد از کتاب ایشان (ص۲۸۸) آمده است. متن کامل اسام‌های دیپلماتیک در نوفل‌لوشاتو در جلد سوم خاطراتم: «۶۰سال صبوری و شکوری – ۱۱۸ روز در نوفل‌لوشاتو» آمده است.

۲– آنچه در گزارش خبری بی‌بی‌سی آمده است، خلاصه ناقصی از پنجمین و آخرین پیام مبادله شده است. در این خبر به نقل از آقای خمینی آمده است که ما با امریکایی‌ها هیچ دشمنی نداریم. در حالی که در متن اصلی پیام آمده است: ما با مردم امریکا هیچ دشمنی خاصی نداریم.

از ابتدایی ترین لوازم اسناد از ابتدای تریب آرشیهوا، ارائه شماره گلاسه سند برای مراجعه محققان و ارزیابی میزان صحت اعضای فدائیان اسلام نیز دوستی و ارتباطی نزدیک داشت. در اوج گیری انقلاب اسلامی نیز در قامت یک حامی ظاهر گشت و به طور مشخص در راهپیمایی تاریخی تاسوعای ۵۷، همدوش مردم آمواخت

۳– از ابتدایی ترین لوازم دآوری درباره هر پدیده‌ای، شنختن ایده‌های پدیدآورندگان آن است. مثلاً وقتی بر آنیم که درباره ابعاد گوناگون نگاه رهبر انقلاب اسلامی به پدیده امریک سخن بگوییم، این نکته بدیهی را نباید از یاد ببریم که ایشان از جنبه بود که انقلاب را با حداقل هزینه به پیروزی برساند و به متولیان سیاست خارجی امریکا متعهد کند که اولاً: آنها نباید از یک نظام فاسد و مستبد در داخل ایران حمایت کنند و ثانیاً: در صورت تغییر رویکرد خود به احترام متقابل، می‌توانند با ایران ارتباطی طبیعی و متعارف داشته باشند، پیامی که البته از آغاز تا هم اکنون، به پدیده امریکان سیاستمداران این کشور نادیده گرفته شده است. این نگاه در برخی باران و مشاوران نزدیک امام از جمله شهید آیت‌الله مطهری نیز وجود داشت. مثلاً مرحوم مطهری به این دلیل مهندس بازرگان را برای ریاست دولت موقت پیشنهاد کرد که به لحاظ سابقه فکری و عملی نامبرده، حساسیت غرب در برابر انقلاب کاهش یابد و این دولت‌ها در برابر حرکت آن کمتر به سنگ اندازی بپردازد.

■ **تکذیبیه خواندنی ابراهیم یزدی درباره یک سندسازی تاریخی**

ابراهیم یزدی، دبیر کل پیشین گروه موسوم به نهضت آزادی در زمره کسانی بود که در سندسازی بی‌بی‌سی متهم به ارتباط با وزارت خارجه امریکا و انتقال پیام امام خمینی به سران این کشور شده بود. وی پس از پخش برنامه مورد اشاره در بی‌بی‌سی، بی‌درنگ دست به قلم شد و در رد آن تکذیبیه‌ای نوشت. روایت وی در این باره به عنوان یکی از شاهدان عینی وقایع دوران حضور رهبر کبیر انقلاب در نوفل‌لوشاتو، در خور خویش و تأمل است: «۱– بنا بر اسنادی که به تاریخ می‌فرستد که در آن طبقه‌بندی خارج شده است رهبر انقلاب چند روز پیش از آنکه از نوفل‌لوشاتو به تهران برگردد– در روز ۲۷ژانویه ۱۹۷۹ (هفتم بهمن ۱۳۵۷) – به دولت کارتر پیام شخصی محرمانه‌ای می‌فرستد که در آن از یک طرف به طور تلویحی تهدید به اعلان جهاد می‌کند و از طرف دیگر دست دوستی و همکاری به سوی کارتر دراز می‌کند! این سخن نادرستی است. اولاً: آقای خمینی پیام شخصی برای کارتر نفرستاد، بلکه این کارتر بود که پیام فرستاد و آقای خمینی به پیام او جواب داد. ثانیاً مبادله این پیام‌ها برای اولین بار توسط پیام‌ها، توسط مرحوم سرهنگ نجاتی در کتابش «تاریخ ۲۵ساله ایران – از کودتا تا انقلاب» جلد دوم انتشارات رسا ۱۳۷۱، ص۲۷۸ به طور کامل آمده است

تکذیبیه خواندنی فرزند آیت‌الله حاج میرزا خلیل کمره‌ای درباره یک سندسازی تاریخی

در به اصطلاح سند منتشره از سوی بی‌بی‌سی، مرحوم آیت‌الله حجاج میرزا خلیل کمره‌ای از عالمان پرآوازه وقت تهران، متهم شده بود که به عنوان سبک روحانی غیرسیاسی پیام امام خمینی را به روحانی امریکا در تهران انتقال داده است. در این باره حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ ناصرالدین کمره‌ای فرزند آیت‌الله که مسئول تدفول وی نیز بود، تکذیبیه‌ای بدین شرح منتشر ساخت و طی آن ضمن تکذیب گفته‌های بی‌بی‌سی، انتقاداتی را نیز متوجه برخی عناصر زودباور داخل و خارج‌نشین کرد:

«با توجه به آنکه در روزهای اخیر خبر دروغی را شیکه بی‌بی‌سی فارسی در رابطه با نامه‌نگاری حضرت امام خمینی با رئیس‌جمهور وقت امریکا پخش نموده است، ضروری می‌دانم جهت روشن شدن ابعاد آن توضیحات زیر ارائه شود:

اولاً: اصل این نامه از طرف بیست حضرت امام تکذیب شد و وجود آن را ساخته و پرداخته آن شبکه خبری دانستند.

ثانیاً: خانواده مرحوم آیت‌الله کمره‌ای ادعای شبکه بی‌بی‌سی را در روزنامه اطلاعات مورخه ۹۵/۳/۱۷ تکذیب نموده‌اند.

ثالثاً: حضرت امام خمینی و حضرت آیت‌الله کمره‌ای سال‌های متعددی که به قبل از سال ۱۳۴۲ مربوط است، در محضر حضرت آیت‌الله العظمی حاج‌شیخ عبدالکریم حائری یزدی در اراک و قم مشغول به تحصیل و تدریس بوده و سال‌ها همدرس و هم مباحثه بوده‌اند و سابقه دیرین در آشنایی دارند. قابل ذکر است در یک مورد، حدود هشت سال مسائل فلسفی کتاب اسفار ملاصدرا و کتاب فقه جواهر مورد مباحثه این دو عالم بزرگوار بوده است. اما با تأسف بسیار آقایان عبدالله شهپازی، عطاءالله مهاجرانی و مشاوه محترم رئیس‌جمهور آقای آشنا نادانسته نسبتی به حضرت آیت‌الله کمره‌ای داده‌اند که با خصوصیات اخلاقی ایشان و مهم‌تر از آن با وظیفه دینی و مذهبی این بزرگوار به طور قطع و یقین در تناقض آشکار است. این آقایان فرضیه‌ای مطرح نموده‌اند به این مضمون «آقای کمره‌ای که به سفارت امریکا مراجعه نموده، واقعاً حامل پیام شغف‌آزا از حضرت امام بوده یا نظرات شخصی خود را بیان کرده است.» ابتدا لازم می‌یادآوری است که اینهناچاپ که از نزدیک در جریان تمامی مرادوات و مکاتبات مرحوم والد بودم و نه هیچ کدام از اعضای خانواده هرگز به خاطر ندانیم که ایشان به سفارت امریکا مراجعه کرده باشد که این خود تهمتی عجیب و بدون سند است. نکته تأسف برانگیزتر در ارائه این فرضیه آن که شاید «نظرات شخصی خود را به عنوان پیام شفاهی حضرت امام به سفارت امریکا داده‌اند.» و اسفا که آیا یک مورد مسبق به سابقه از ایشان سراغ دارد که نظرات خود را به جای فرد دیگری ارائه کرده باشند و آیا امکان دارد ایشان تقوا و دیانت خود را زیر پا بگذارند و برخلاف میل گوینده از طرف خود پیامی را به دروغ به جایی بفرستد.

آقایان شهپازی، مهاجرانی و آشنا تهمتی چنین بزرگ مستوجب عقوبت الهی است. شما با اسناد حضرت کمره‌ای و سندی چنین مطلبی را مطرح می‌کنید و باعث شک و شبهه در صداقت و دیانت یار دیرین حضرت امام می‌شوید!؟... و اما نکته دیگر آن که آیت‌الله کمره‌ای به اسناد اسناد ساواک در سیزدهم خرداد ۱۳۴۲ یعنی دو روز قبل از قیام مردمی آن سال بیانیه‌ای صادر کردند و اطلاعاتی‌ه در تهران پخش شد که ایشان حکومت ارا حق علما و انبیا می‌دانند و ذکر می‌کنند این حق گرفتگی است. (رجوع شود به کتاب ۱۵ خرداد به روایت اسناد ساواک جلد دوم – فیضیه) شاید مطلبی که شما و بسیاری دیگر اطلاع نداشته باشید مربوط به نجات‌دسته سوم گروه فدائیان اسلام است. آنها به منزل ایشان در خیابان زرین نعل پناه آوردند و آیت‌الله کمره‌ای با درایت و تدبیر و تلاشی که نمودند این افراد را از مجازات سنگین رها نمودند و باعث آزادی آنها شدند. آقایان زمانی که شما خبر شبکه بی‌بی‌سی را تکرار می‌کنید و احتمال وقوع آن را می‌دهید، دیگر از بیگانگان چه توقعی هست؟ با وجود آنکه به بیت حضرت امام، خانواده آیت‌الله کمره‌ای و دکتر ابراهیم یزدی– که آن خبر گزاری از آنها نامبرده‌اند– هر سه این مطالب را تکذیب نموده‌اند، واقعاً چطور شما همصدا با آنها بسر فرض‌های دیگری که می‌تواند خبر آن اشغال ستاد مشترک ارتش ایران در غروب روز ۲۲ بهمن و پیروزی انقلاب، در محرم دکتر بهشتی همراه تیمی که از جانب امام برای نجات امیران ارشد ارتش و مستشاران نظامی امریکا (از جمله ژنرال فیلیپ گست) رفته بودم، حضور نداشتم. آیت‌الله مهدوی کرمانی همراه ما بودند

۱– به نام حضرت امام بیان نموده‌اند. مقام معظم رهبری در سخنرانی روز ۱۳۹۵/۳/۱۴ در مورد حضرت امام فرمودند: انگلیسی‌ها هیچ گاه دست از خیانت بر نداشته‌اند و با کمک امریکایی‌ها علیه امام امت جعل سند می‌کنند و این دقیق ترین و واقعی‌ترین تحلیل نسبتب به این گزارش است. امیدوارم نظرات شما تنها از روی سوء تشخیص نباشد، چراکه در غیر این صورت می‌بایست در محضر عدل الهی و در مقابل وجدان‌های بیدار و جان‌های آگاه و اهل نظر برای همیشه تاریخ پاسخگو باشید.»